

Dosarul nr. 3ra-337/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – V. Sandu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru

DECIZIE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ion Druță
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Victor Orîndaș, reprezentat de avocatul Ariadna Suveica (Dodi),

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Orîndaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererea depusă de către Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la repunerea în termen a apelului și împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Consiliul Superior al Magistraturii, s-a casat hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Orîndaș,

constată :

La 16 august 2016 Victor Orîndaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, prin care a solicitat anularea pct. 11.17 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 668/26 din 15 septembrie 2015.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii (în continuare CSM) nr. 835/33 din 03.11.2015, adoptată în baza Avizului consultativ al Serviciului de Informare și Securitate (în continuare SIS) nr. 5/1760 din 21.10.2015, a fost declarat incompatibil cu funcția de judecător și propus Președintelui Republicii Moldova spre eliberarea din funcția de judecător.

A menționat că a contestat Hotărârea CSM nr. 835/33 din 03.11.2015 la Curtea Supremă de Justiție. Prin Hotărârea definitivă și irevocabilă a Curții Supreme de Justiție nr. 3-1/16 din 15.02.2016 s-a dispus anularea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 835/33 din 03.11.2015, adoptată în baza Avizului consultativ al SIS nr. 5/1760 din 21.10.2015.

A menționat că, ignorând caracterul definitiv și irevocabil al Hotărârii Curții Supreme de Justiție nr. 3-1/16 din 15.02.2016, la data de 31.05.2016 CSM, în mod abuziv, cu sfidarea principiilor fundamentale de drept și a normelor legale imperative, a examinat în mod repetat Avizul consultativ al SIS nr. 5/1760 din 21.10.2015 în privința căruia exista deja o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă și prin hotărârea nr. 392/17 din 31.05.2016 l-a declarat repetat, incompatibil cu funcția de judecător, propus Președintelui Republicii Moldova pentru eliberarea magistratului din funcția de judecător.

Considerând că Hotărârea CSM nr. 392/17 din 31.05.2016 este una absolut arbitrară și categoric ilegală, care atentează la securitatea raporturilor juridice, a contestat hotărârea respectivă la Curtea Supremă de Justiție.

De asemenea, reclamantul a indicat că în referința depusă la cererea de chemare în judecată privind anularea Hotărârii CSM nr. 392/17 din 31.05.2016, recepționată de reprezentantul său în ședința de judecată din 30.06.2016, CSM a obiectat că examinarea repetată a Avizului consultativ al SIS nr. 5/1760 din 21.10.2015 nu ar fi abuzivă, deoarece pct. 11.17 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 668/26 din 15 septembrie 2015 (în continuare Regulamentul CSM) prevede dreptul CSM de a se expune repetat asupra unei chestiuni într-un termen de 30 de zile de la data anulării hotărârii CSM de către Curtea Supremă de Justiție.

A menționat că prevederile cuprinse în pct. 11.17 din Regulamentul CSM sunt vădit abuzive și demonstrează un exces de putere din partea CSM, astfel, reglementările dispuse de CSM în pct. 11.17 din Regulamentul CSM sunt contrare principiilor fundamentale de drept și normelor imperative, motiv pentru care urmează a fi anulate.

Totodată, a menționat că la cererea prealabilă din 14.07.2016 a primit răspunsul din 18.07.2016, înregistrat sub nr. 2337, prin care autoritatea sesizată a comunicat solicitantului că nu există temeiuri pentru anularea pct. 11.17 din Regulamentul CSM.

Prin hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Orîndaș. S-a anulat pct. 11.17 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 668/26 din 15 septembrie 2015. (f.d. 131, 137-141)

La 16 mai 2018 Consiliul Superior al Magistraturii a declarat apel împotriva hotărârii din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Orîndaș. (f.d.146-153)

Prin încheierea din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea depusă de către Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a repus în termen apelul declarat de către Consiliul Superior al Magistraturii împotriva hotărârii din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 180, 181-182)

Prin decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Consiliul Superior al Magistraturii. S-a casat hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Orîndaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea pct. 11.17 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 668/26 din 15 septembrie 2015, ca fiind neîntemeiată. (f.d. 189, 190-198)

La 23 ianuarie 2019 și la 12 februarie 2019 Victor Orîndaș, reprezentat de avocatul Ariadna Suveica (Dodi), a declarat recurs, prin care a solicitat casarea încheierii din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău privind admiterea cererii depuse de către Consiliul Superior al Magistraturii de repunere în termen a apelului și a deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 202-208, 209-211)

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că decizia din 16 octombrie 2018 a instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu s-a expus asupra obiectului litigiului.

Astfel, consideră că decizia este adoptată cu încălcarea flagrantă a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, cu aplicarea unei legi care a fost declarată neconstituțională și cu încălcarea esențială a normelor de drept material și procedural, care trebuie să fie aplicate, dar care nu a fost aplicat raportului juridic litigios.

Cu referire la contestarea încheierii din 18 septembrie 2018 a instanței de apel, prin care Consiliul Superior al Magistraturii a fost repus în termen de declarare a apelului, consideră că a fost adoptată cu încălcarea flagrantă a prevederilor art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, or, CSM nu a probat faptul că nu a avut posibilitate de a afla în termen de 30 de zile despre hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 21 februarie 2019 Consiliul Superior al Magistraturii a depus referință, prin care a solicitat de a fi considerat recursul declarat de către Victor Orîndaș, reprezentat de avocatul Ariadna Suveică (Dodi), ca fiind inadmisibil. (f.d. 215-220)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 16 octombrie 2018, a publicat-o pe pagina web a instanței la 19 noiembrie 2018.

Prin scrisoarea de însoțire nr. 11874 din 19 noiembrie 2018 instanța de apel a expediat recurentului copia deciziei, date despre recepționarea deciziei la dosar lipsesc.

În aceste circumstanțe, recursul depus la data de 23 ianuarie 2019, se consideră în termen.

Conform art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul ne reprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2019 recursul depus de către Victor Orîndaș, reprezentat de avocatul Ariadna Suveica (Dodi), s-a declarat admisibil pentru a fi examinat în fond.

Articolul 441 Cod de procedură civilă stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 429 alin. (3) Cod de procedură civilă recursul împotriva deciziei se consideră declarat și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost emise după pronunțarea hotărârii atacate cu recurs.

Verificând legalitatea încheierii și a deciziei din 18 septembrie 2018 și din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptate în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul, declarat de către Victor Orîndaș, reprezentat de avocatul Ariadna Suveica (Dodi), întemeiat și care urmează să fie admis din următoarele motive.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În speță, Colegiul lărgit reține că Victor Orîndaș s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată, solicitând anularea pct. 11.17 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 668/26 din 15 septembrie 2015.

Prima instanță, fiind investită cu soluționarea litigiului, a admis cererea depusă de către Victor Orîndaș și a anulat pct. 11.17 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 668/26 din 15 septembrie 2015.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond Consiliul Superior al Magistraturii a depus apel, solicitând repunerea în termenul de contestare cu apel a hotărârii din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, casarea hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea depusă de către Victor Orîndaș.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 18 septembrie 2018 a admis cererea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Consiliul Superior al Magistraturii. S-a casat hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Orîndaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea pct. 11.17 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 668/26 din 15 septembrie 2015, ca fiind neîntemeiată.

La 23 ianuarie 2019 și la 12 februarie 2019 Victor Orîndaș, reprezentat de avocatul Ariadna Suveica (Dodi), a declarat recurs, prin care a solicitat casarea încheierii din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău privind admiterea cererii depuse de către Consiliul Superior al Magistraturii de repunere în termen a apelului și a deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Reprezentantul lui Victor Orîndaș, avocatul Ariadna Suveica (Dodi), a invocat în recurs că instanța de apel neîntemeiat și cu încălcarea prevederilor art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă a repus în termenul de declarare a apelului Consiliul Superior al Magistraturii.

Cu referire la criticile aduse de către reprezentantul lui Victor Orîndaș, avocatul Ariadna Suveica (Dodi) asupra încheierii din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău instanța de recurs reține următoarele.

Conform art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. (3) Repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că Consiliul Superior al Magistraturii a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru la data de 16 mai 2018, totodată, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului.

Instanța de apel, examinând cererea Consiliului Superior al Magistraturii de repunere în termenul de declarare a apelului, a stabilit că apelantul nu a participat la examinarea cauzei în fond și nu a asistat la pronunțarea hotărârii, nu a recepționat copia dispozitivului hotărârii, ulterior, la data de 07 mai 2018 a recepționat hotărârea primei instanțe. A concluzionat că apelantul nu a putut exercita din motive neimputabile acesteia dreptul de declarare a apelului în termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului, deoarece nu a cunoscut despre hotărârea primei instanțe.

Această soluție este prematură, iar raționamentul instanței de apel de a admite cererea de repunere în termen a apelului este în contradicție cu prevederile art. 116 Cod de procedură civilă și probatoriul din dosar.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) Cod de procedură civilă persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. (3) La cererea de repunere în termen se

anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). (4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiul atestă că Consiliul Superior al Magistraturii, solicitând repunerea apelului în termen, a indicat că nu a fost prezentă la ședința de judecată din 02 martie 2018 în care s-a pronunțat hotărârea, nu a recepționat dispozitivul hotărârii, care a fost expedit greșit la adresa mun. Chișinău, str. M. Eminescu nr. 15, adresa corectă fiind str. M. Eminescu nr. 5, iar copia hotărârii integrale a fost expediată la o dată nespecificată, ulterior, la 07 mai 2018 a primit copia hotărârii primei instanțe.

Aici instanța de recurs menționează că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii, nu de la data depunerii cererii de întocmire a hotărârii integrale, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Respectiv, aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea, care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Conform prevederilor art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă Consiliul Superior al Magistraturii urma să depună cerere de apel până la data de 03 aprilie 2018. Apelul a fost depus la 16 mai 2018.

Consiliul Superior al Magistraturii pretinde că a fost în imposibilitate să conteste hotărârea primei instanțe mai devreme de 07 mai 2018, deoarece nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii și nu l-a recepționat în termen de 5 zile, conform art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Instanța de recurs reține că reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii a participat la ședințele de judecată din data de 01 februarie 2018, când a avut loc examinarea cauzei în fond, fiind audiate pledoariile părților și anunțată întrerupere pentru ascultarea replicilor și adoptarea hotărârii. Respectiv era de responsabilitatea acestuia de a se interesa de soarta dosarului și despre soluția adoptată de instanță, or cunoștea că instanța de fond a trecut la finalizarea examinării cauzei în fond și urma să se aștepte că la 02 martie 2018 va fi adoptat dispozitivul hotărârii.

La caz, instanța de recurs mai reține și art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, conform căruia participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, pentru a fi repus în termenul de depunere a apelului Consiliul Superior al Magistraturii urma să prezinte probe concludente, care ar demonstra imposibilitatea executării în termen a actului de procedură. Asemenea probe la moment în materialele dosarului nu se regăsesc. Repunerea prematură a apelului pe rol a pus sub lovitură și decizia adoptată pe fond, mai ales că repunerea apelului în termen și examinarea fondului sunt două proceduri distincte.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o încălcare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul

lărgit ajunge la concluzia de a casa încheierea și decizia Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018 și din 16 octombrie 2018 și de a restitui prezenta cauză civilă la rejudecare în instanța de apel, la etapa soluționării cererii de repunere a apelului în termen, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 Cod de procedură civilă, probele administrate pe dosar și în dependența de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Victor Orîndaș, reprezentat de avocatul Ariadna Suveica (Dodi).

Se casează încheierea din 18 septembrie 2018 prin care s-a admis cererea depusă de către Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la repunerea în termen a apelului și decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Orîndaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ, cu trimiterea cauzei la rejudecare la etapa soluționării cererii de repunere în termen a apelului declarat de către Consiliul Superior al Magistraturii la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte ședinței, judecătorul

judecătorii

Ion Druță

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Maria Ghervas